

vi tage den samlede Udgift paa § 27 og se, hvorledes Stillingen da bliver under et, da det vistnok maa siges, at disse Udgifter, bortset fra de Svingninger, som der kan have været fra det ene Aar til det andet, alligevel, naar det kommer til Stykket, ere ret ordinære Udgifter, som vi ikke kunne tænke os Muligheden af at komme væk fra, i alt Fald i den første Række af Aar. Det samlede Overskud, vi paa den Maade have haft i de 7 Aar, som jeg beskæftiger mig med, har været ca. 62 Mill. Kr. Det have vi altsaa haft til Anvendelse til Jernbaneanlæg, Udlaan til forskellige Formaal o. s. v., som jeg ikke skal komme ind paa nærmere at gøre Rede for. Men det viser sig, at vi i den samme 7-aarige Periode have anvendt ikke mindre end $107\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til de Formaal, jeg har nævnt. Det er altsaa et betydeligt større Beløb, vi have anvendt, end vi have haft i Statskassen at anvende, mellem 45—46 Mill. Kr. større, hvad der altsaa viser, at vi Gennemsnit i de 7 Aar have haft et Underskud paa ca. $6\frac{1}{2}$ Mill. Kr. om Aaret. Nu overser jeg ikke, at man i denne 7-aarige Periode i Henhold til vedtagne Love har udlånt f. Eks. til Forskudsforeninger ca. 5 Mill. Kr., til Husmænd, som have faaet Jordlodder med Statslaan, ca. $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., foruden en hel Del Laan til Hedekommuner til videre Udlaan, til Fiskere, til Havne o. s. v., en Del Laan, ikke mange, til Tiendeafløsning, men alt det er dog Penge, som gaa ud af Statskassen. En Del af Laanene skulle forrentes, en Del afdrages, men det vejer alligevel saa lidt paa Indtægtsiden, og man er nødt til at regne med, at vi i disse 7 Aar have givet disse $6\frac{1}{2}$ Mill. Kr. mere ud, end vi have haft Indtægter til, og Følgen vil naturligvis ogsaa være den, at vi have maattet forøge vor Statsgæld. Denne var den 31. Marts 1896 omtrent 200 Mill. Kr., medens den den 31. Marts 1902 var 246 Mill. Kr. Ganske vist er Kassebeholdningen en lille Smule forøget i det samme Tidsrum og forøget mere, end man vilde faa det til efter det simple Regnestykke: Forholdet mellem Statsgældens forskellige Beløb. Det er en Følge af de heldige Transaktioner, som ere foretagne ved Konvertering af Laan. Det er altsaa efter min Mening lidet glædelige Betragtninger, man maa anstille med Hensyn til denne 7-aarige Periode, som jeg har anset det rigtigt at holde mig til.

Gaa vi saa over til at se, hvorledes Stillingen er baade for den Finanslov, vi staa i Begreb med at vedtage, og ogsaa for

den Finanslov, vi vedtog i Fjor, vil det erindres, at den sidstnævnte, da den gik fra Tinget, viste et Underskud paa ca. $5\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Det Budget, som vi nu ere ved at vedtage, og som forhaabentlig ogsaa snart bliver endelig vedtaget og sendt til det andet Ting, er ikke meget bedre i saa Henseende, idet det viser et Underskud af 4,784,929 Kr. 65 Øre. Jeg ved ikke, om det interesserer nogen at vide, hvorledes Stillingen er bleven under Behandlingen af Finansloven her i Tinget. Under Behandlingen af sidste Aars Finanslov gjorde jeg udførligt Rede for, hvorledes det da stillede sig, og jeg skal nu ogsaa gerne nævne, at vi under Behandlingen her i Tinget have forøget Underskuddet med ca. $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. For Resten er det vel af mindre Interesse, da Underskuddet faktisk er $4\frac{2}{3}$ Mill. med et rundt Tal. Dette er ca. 700,000 Kr. mindre end Underskuddet i Fjor, og det trods dette, at den samlede Udgift nu er budgetteret til 125,000 Kr. mere end paa Finansloven i Fjor. Men det ligger i, at Indtægterne paa denne Finanslov ere noget større, godt 800,000 mere end Indtægterne paa indeværende Aars Finanslov. Jeg skal ikke gaa i Detaillerne med Hensyn til, hvorledes disse større Indtægter ere fremkomne, jeg skal kun nævne, at Klasselotteriet har bragt en væsentlig forøget Indtægt, og ogsaa Postvæsenet.

Have vi nu saavel den formindskede Kassebeholdning, vi ville staa med, naar vi naa den 31. Marts i Aar, in mente, som ogsaa Tillægsbevillingsloven, bliver der dog ikke nogen egentlig Fremgang. Vi forvente nok en Forhøjelse af Toldindtægterne, og der viser sig jo at være nogen Stigning i dem ogsaa for indeværende Finansaar. Der kommer ogsaa eventuelt en forøget Indtægt som Følge af en Forhøjelse af Jernbanetaksterne, og der kan muligvis ogsaa ventes gennemført nogle Bepærelser paa Jernbaneadministrationen i denne Rigsdagssamling. Dog dette vil efter min Mening alt sammen ikke være tilstrækkeligt til at kunne, om jeg saa maa sige, dække over den daarlige finansielle

Rettelser.

Sp. 3486, L. 4 f. o. „Husmandsforeningerne“, læs: „Jydsk Husmandsforening“.

— 3487, L. 3 f. o. „Foreningernes“, læs: „Jydsk Husmandsforenings“.